Хайдут Велко
от 35 страница. Лесковченина

к. 42, 2 (XIII)

. . . прѣкратил военнитѣ си дѣйствия, защото бѣше признават вече от султана за паша. Но хайдут Велко не си изменил своето намѣрение за възобновлението на българската независимост, а е почнал да търси друг случай да вдигне оръжието си против мъчителят на народът и отечеството му.

На 1806 когато Кара Георги са подигнал в Сърбия да повдигне в Сърбия да извоюва сръбската независимост, то хайдут Велко не е изгубил време да са присъедини с сръбскитѣ въстанници и от тамо той постепенно мислил да достигне до отечеството си и да му помогне, или по-добрѣ да кажем, да възбунтува българският народ, като повика на помощ и ония българи, които служат в военна служба в турскитѣ войски в различни страни. Неговият примѣр сѣ го последовали и други български войводи както: Кара (?) войвода от Сливен (не е от тамо) тѣзи последнитѣ, като са имале патриотическо чувство, то те са мислиле, че това възстание може да са продължи по Стара планина и от там като вървят постепенно да могат да достигнат в центра на България и да повдигнат българският народ на възстание. Това тѣхно прѣдприятие, според както сѣ те мислиле, не е било толкова трудно, и за това си мислили, че ще могат да сполучат в своят план, защото в него врѣме Турция е била много ослабнала от вътрешнитѣ си неприятели.

Хайдут Велко щом стигнал в прѣдѣлитѣ на сръбскитѣ въстанници, той помолил сръбскитѣ главатаре да му позволят да развие народното си знаме за в ползата на Сърбия. Получил позволение и щом развил народното знаме, без да губи време, той с своята дружина храбро нападнал на турцитѣ в (?) притѣснената страна Черна рѣка, която той прѣвзе. Хайдут Велко е воювал сам да отдѣлно не за сръбска полза, но всякога е побѣждавал турцитѣ, ако и да не е била неговата победа само с юначество. Той бил умен и стратегик, освен това той бил и такъв, щото ако и да се е намирал в опасно положение, никога не е падал духом, а е командувал своята юначна дружина чудесно. Когато един пълководец види че е в опасно положение с войската си, той никога не трѣбва да пада духом и да се вдава в отчаяние, защото той е отишел на бойното поле да защищава отечеството си, да се жертвува за него и да изпълни своят дълг. Затова той трѣбва да насърдчава войницитѣ си до последната минута и да дава приличната команда. Когато пълководецът е надарен с особени качества, той всякога бива побѣдител. С такива качества е бил и българският прочут войвода хайдут Велко.

Видинският паша, като нападнал на хайдут Велка с голѣма сила и като го заобиколил от всѣка страна, хайдут Велко не паднал духом, нито пак в отчаяние, че заобиколен той се намира в голѣма опасност с своята малочислена войска, а напротив той събрал своитѣ умствени сили и са разпоредил, т.е. командувал е своята дружина умно и е търсил срѣдство да са избави от неприятелскитѣ ръцѣ. Една нощ, той се нагласил с нѣколко души от своята дружина, които били най-юначни да нападнат на турският лагер, когато турската войска спи. Приближили са тайно в турският лагер и хайдут Велко извикал на турски срѣд лагерът със своят громовит глас: „Бѣгайте, нападнати сме от гяурин хайдут Велка.“

Турцитѣ оплашени от неговият громовит глас почнале да се разбуждат и от страх начнали да бѣгат, а той с своитѣ момци убил първитѣ които се събудиле. Възползувам от турският страх и неразбория, той подгонил турцитѣ и са освободил от обсадата, (?) че той неотмѣнно ще пострада с своята вѣрна и храбра дружина. Той като изпъдил турцитѣ из вътрѣшната граница, зимал много провизии, които турцитѣ, като бѣгале, оставили на полето.

Колкото напрѣдваше въстанието в Сърбия, толкова повече военният дух у хайдут Велка му отваряше славно поприще и са стремеше той към народният подвиг на когото славната пролет дълбоко бѣше впечатана от народното прѣдание. Неговото силно желание било това, щото той (?) да види християнскиѣт враг изгонен от сръбскитѣ прѣдѣли и тогава той да може свободно да са приготви и да влѣзе в прѣдѣлитѣ на своето мило отечество, — да развие народното знаме за свобода и да събере под него недоволнитѣ българи, та със това да са бият за свободата на отечеството си.